

§ 72

Kulttuurikeskus talousarvioehdotus 2016 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2016–2018

HEL 2015-000701 T 02 02 00

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti hyväksyä Helsingin kulttuurikeskuksen vuoden 2016 talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2016–2018 liitteineen lähetettäväksi edelleen kaupunginhallituksen käsittelyyn. Vuoden 2016 talousarvioehdotus ja taloussuunnitelmaehdotus ja näihin sisältyvä henkilöstösuunnitelma on käsitelty henkilöstötoimikunnan kokouksessa 30.4.2015.

Lisäksi kulttuuri- ja kirjastolautakunta päättää oikeuttaa kulttuurijohtajan tekemään tarvittaessa vähäisiä muutoksia kulttuurikeskuksessa perittäviin maksuihin.

Hyväksyessään kulttuurikeskuksen osalta esityksen, lautakunta suosittaa että kaupunginhallitus huomioi kulttuurikeskuksen määrärahan tarpeen (yhteensä 300 000 euron lisätarve jakautuen tasan käyttötalouden ja avustusten kesken).

Käsittely

Vastaehdotus:

Juha-Pekka Väisänen: Esitän miljoona satatuhatta euroa lisää talousarvioon 2016 ja taloussuunnitelmaan 2017–2018 pohjaesitykseen seuraavasti; 700 000 euroa käyttötalouteen ja 300 000 euroa avustuksiin ja 100 000 euroa investointeihin.

Vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Hyväksyessään kulttuurikeskuksen osalta esityksen, lautakunta suosittaa että kaupunginhallitus huomioi kulttuurikeskuksen määrärahan tarpeen (yhteensä 300 000 euron lisätarve jakautuen tasan käyttötalouden ja avustusten kesken).

Kannattajat: Risto Kolanen

Lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

Eriävä mielipide:

12.05.2015

Juha-Pekka Väisänen:

Helsingin rahavarat ovat paisuneet ennätyselliseen yli tuhanteen miljoonaan euroon. Esittämäni lisäraha kulttuurille on vain 0,58 % Helsingin kaupungin viime vuoden 188,5 miljoonan euron puhtaasta voitosta. Kulttuuriin, taiteeseen tai kirjastoon sijoittamisen sijaan kaupungin johto on sijoittanut voitot pankkitileille ja erilaisiin rahoitusmarkkinainstrumentteihin. Kaupungin kulttuurin kehittämiseen ja uudistamiseen ei ilman kenttää tuntevia kulkelaisia olisi mitään uusia resursseja.

Kulttuurikeskuksen taloussuunnitelmaksi 2016 on saatava kaupunginhallituksen esittämän raamin yli lisärahaa, jolla voidaan mahdollistaa sivistysvaltiolle asetettavien kulttuuripalvelujen tuottaminen ja Helsinki mallin pitkäaikaisempi rakentaminen. Kulken talousarviossa on aikaisemmasta vahvistettava taiteilijoiden apurahoja, tanssitaiteen rahoitusta ja osallistuvaan budjetoinnin uusia kohteita.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Stuba Nikula

Lisätiedot

Anna Mattila, yhteispalvelupäällikkö, puhelin: 310 29871
anna.mattila(a)hel.fi
Stuba Nikula, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 37000
stuba.nikula(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kulke vuoden 2016 talousarvioehdotus ja vuosien 2016-2018 taloussuunnitelmaehdotus
- 2 Kulke vuokraliite 2016
- 3 Kulke taksat 2016
- 4 Kulke irtain omaisuus 2016
- 5 Kulke henkilöstölaskelma 2016
- 6 Kulke tilankäyttöohjelma 2016
- 7 Kulke talousarviokirjan teksti 2016
- 8 Kulttuurikeskuksen selvitys ikäihmisten subventiokäytännöistä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päättää hyväksyä Helsingin kulttuurikeskuksen vuoden 2016 talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2016–2018 liitteineen lähetettäväksi edelleen kaupunginhallituksen käsittelyyn. Vuoden 2016 talousarvioehdotus ja taloussuunnitelmaehdotus ja näihin sisältyvä

henkilöstösuunnitelma on käsitelty henkilöstötoimikunnan kokouksessa 30.4.2015.

Lisäksi kulttuuri- ja kirjastolautakunta päättää oikeuttaa kulttuurijohtajan tekemään tarvittaessa vähäisiä muutoksia kulttuurikeskuksessa perittäviin maksuihin.

Esittelijän perustelut

1. Viraston toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2016 talousarvioon

Kulttuurin toimintaympäristö muuttuu niin, että toimintaa on koko ajan enemmän. Syntyy uusia toimijoita ja vanhat kehittävät uusia toimintamuotoja. Tämä luo edelleen merkittävää painetta koko kulttuuritoimen rahoitukselle.

Kulttuurilla nähdään olevan myös hyvinvoinnillisia merkityksiä. Kulttuuri luo ja sen halutaan yhä enemmän luovan positiivista alueidentiteettiä ja toimivan hyvinvointi- ja terveyserojen tasaamisen välineenä. Myös tämä luo painetta muuttaa nykyisiä rakenteita.

Kolmas kulttuurin ominaispiirre on se, että toiminnan kasvu tapahtuu vanhan päälle ilman että vanhoista toiminnoista luovutaan.

Kulttuuripalveluiden tuottamisessa henkilöstön ja tilojen osuus on aina merkittävä osa kokonaiskustannuksesta. Molemmat kustannukset kasvavat ilman, että rahoitus kykenee asiaan reagoimaan.

Vuoden 2016 talousarvio on laadittu näiden hitaasti kulttuurialaa puristavien voimien vaikutuksessa.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2016–2018

Kulttuurikeskuksen toiminnan keskeinen ajatus on koko Helsingin ja kaikkien helsinkiläisten kulttuuripalveluiden turvaaminen. Kulttuurikeskus tukee laadukkaiden ja monimuotoisten taide- ja kulttuuripalvelujen saatavuutta eri puolella kaupunkia sijaitsevien omien toimipaikkojensa tarjonnan ja tuotantojen kautta sekä tukemalla avustuksilla taidelaitoksia, oppilaitoksia ja festivaaleja sekä muita alan toimijoita. Asukaslähtöinen, alueellinen kulttuuri- ja tapahtumatoiminta vahvistuu edelleen.

Kulttuuripalvelujen kysynnän ei arvioida vähentyvän suunnitelmakaudella, vaikka kilpailu ihmisten vapaa-ajasta tunnistetaan. Kilpailua on odotettavissa myös kulttuurikeskusten

12.05.2015

tilavuokrauksessa. Salikapasiteetin kasvu ainakin suunnitelmien tasolla jatkuu, mutta harjoitus- ja työtilojen suunnitteleminen on vähäisempää.

Kulttuurikeskuksen toimipaikoilla on omat erityistehtävänsä sekä sisältönsä puolesta (Annantalo, Caisa, Savoy-teatteri) että kaikille ikäryhmille kohdennettavana alueellisena palvelutarjontana (Stoa, Vuotalo, Kanneltalo, Malmitalo). Kaupungin tukemat kulttuuripalvelut ovat lähtökohtaisesti taloudellisesti ja alueellisesti kaikkien saavutettavissa.

Taiteen tuottamisessa on selkeä suuntaus kohti yhteistuotantoja ja monitoimijaisia tuotantomalleja. Asukaslähtöinen, alueellinen kulttuuri- ja tapahtumatoiminta on koko ajan voimistunut. Sen tukemiseen pyritään luomaan rakenteita myös kaupunginkanslian asukasyhteistyön yksikön kanssa.

Kulttuurikeskus käynnistää vuonna 2016 alueellista eriarvoistumista ehkäisevän Helsingin mallin pilotoinnin.

Asukkaita ja taidelaitoksia yhteistyöhön osallistavan mallin pariin pyritään innostamaan helsinkiläisiä kulttuuri- ja taidelaitoksia ja vapaita ryhmiä, asukkaita, kaupungin omia kulttuuritoimijoita sekä muita hallintokuntia. Alueiden ja niiden asukkaiden eriarvoistumiskehitystä pyritään vähentämään myös monin kaupunkiyhteisin projektein, joista tärkein on tällä hetkellä Lähiöprojekti.

Kulttuurikeskuksen monikulttuurisuusstrategia on päivitetty ja sitä aletaan toteuttaa 2016 aikana. Tämä vaikuttaa tilatarpeeseen ja muuttaa toiminnan sisällöllisiä ja alueellisia painotuksia. Tarjonnassa tulee muutostekijänä ottaa huomioon kasvava väestö, maahanmuuttajien lisääntyvä osuus (2030 yli 20 %), väestön ikääntyminen sekä asuinalueiden lisääntyneet erot hyvinvoinnissa. Viimeksi mainittu näkyy tietyillä alueilla lasten ja nuorten keskiarvoa pienempänä osallistumisena harrastuksiin, taiteen perusopetukseen ja muuhun kulttuuritoimintaan.

Kulttuurikeskuksen yhteistyötä muiden hallintokuntien kanssa kehitetään edelleen. Väestön ikääntyessä vanhustyön merkitys kasvaa. Tässä työssä keskeinen yhteistyökumppani on sosiaali- ja terveysvirasto. Kulttuurinen nuorisotyö on keskeinen osa nuorisotoiminnan keskuksen toimintaa ja sillä on syvin asiantuntemus tämän kohderyhmän kanssa toimimisesta. Kulttuurikeskuksen nuorisolle suunnattuja palveluita – kuten Operaatio Pulssi ja Kulttuurisissit – arvioidaan yhdessä muiden kulttuurihallintokuntien ja nuorisotoiminnan keskuksen kanssa. Yhteistyöllä varhaiskasvatukseen kanssa pyritään lisäämään sekä taiteen käyttöä kasvatuksen osana että lapsiryhmien vierailuja keskustan taidelaitoksissa.

12.05.2015

Kulttuurin vaikuttavuus lasketaan usein elinkeinopoliittisin mittarein. Kaupunkimatkailun ja kaupungin kiinnostavuuden kehittäminen on osaltaan myös kulttuurikeskuksen vastuulla. Tässä työssä keskeinen asiantuntemus on elinkeino-osastolla, mutta työtä tulee tehdä kootusti kaikkien kulttuurin hallintokuntien ja konsernitoimijoiden kanssa.

Kulttuurikeskuksen omia palveluja kehitetään ottaen huomioon palvelujen käyttäjien tarpeet. Palvelujen määrittelyyn ja mitoitukseen samoin kuin alueelliseen tarjontaan kiinnitetään edelleen huomiota.

Kulttuurin alalla monen taidelajin kehittyminen tapahtuu askelittain, jolloin myös tilan ja siten tuen tarve muuttuu. Helsingissä on useita kulttuurisia kiinteistösuunnitelmia, joiden kehittyminen hanketasolla vuosina 2016–2018 on vielä osin epäselvää.

Kilpailuttaminen

Kulttuurikeskus käyttää hankintakeskuksen kilpailuttamia puitesopimuksia aina kun se on mahdollista. Hankintalain mukaisen hankintarajan ylittävät hankinnat suunnitellaan ja toteutetaan keskitetysti. Hankintojen kilpailutuksessa käytetään Hankintakeskuksen osaamista apuna. Vuonna 2012 yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa on laadittu hankintasuunnitelma. Viraston hankintaohjetta päivitetään parhaillaan.

Riskien hallinta

Toiminnan riskianalyysit on toteutettu kulttuurikeskuksen kaikissa toimipaikoissa. Virastotasoinen riskianalyysi laaditaan vuoden 2016 aikana.

2. Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa

Strategiaohjelman toteutuminen viraston toiminnassa

Kaupungin visiossa korostetaan asukkaiden yhteisöllisyyttä ja pääkaupunkia, jossa palvelut toimivat ja päätöksenteko on avointa ja jossa tiede, taide ja luovuus kukoistavat. Kulttuurikeskuksen toimiala on kaupungin vision ytimessä. Kulttuurikeskus toteuttaa toiminnassaan kaupungin strategiaa siitä johdettujen kymmenen painoalueen avulla. Virasto toimii kaupungin arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesti. Kulttuuri tuottaa yksilön ja yhteiskunnan tasolla hyvinvointia, kansalaisuutta ja elinvoimaa.

Kulttuurikeskuksen strategiasta johdetut painopisteet ovat:

1. Alueellisia kulttuurikeskuksia avataan lähiympäristöön niin, että ne tarjoavat ryhmille ja alueellisille nykyistä enemmän mahdollisuuksia

paikallisten aloitteiden ja tapahtumien toteuttamiseen. Kulttuurikeskuksen tavoitteena on tarjota jatkossa sopimuksen mukaan veloituksetta käyttämättä jääviä tila-aikoja alle 25-vuotiaiden nuorten kulttuuriseen harrastustoimintaan, Tanssin taloa pohjustavaan tanssin harjoituskäyttöön sekä Helsingin mallin mukaisille projekteille. Lisäksi tavoitteena on yhteisen näkyvyyden, tietoisuuden ja tunnettuuden lisääminen kaupunkilaisten keskuudessa. Toimipaikkojen profiilien kirkastamista jatketaan.

2. Koululaisten pääsyä kulttuuripalveluihin helpotetaan. Keskeisiä välineitä ovat Annantalon sekä alueellisten kulttuurikeskusten antama taideopetus osana koulupäivää, kulttuurikeskuksen eri toimipaikkojen tuottamat vapaa-ajan lasten taide- ja harrastuskurssit suomeksi, ruotsiksi ja monikielisesti sekä koulujen kulttuurisuunnitelma, joka tarjoaa välineitä koulujen ja kaupungin kulttuuritarjonnan kohtaamiseen. Avustusjärjestelmän kautta tuettava taiteen perusopetusjärjestelmä täydentää palveluita.

3. Taide- ja kulttuuriopetuksessa korostetaan asiakasnäkökulmaa, laatua ja taidelähtöisyyttä. Palvelujen kokonaisuuksiin ja mitoitukseen kiinnitetään huomiota. Oma toimintaa, sen laajuutta ja toteuttamistapaa tarkastellaan suhteessa muuhun taideopetuskenttään.

4. Kulttuuripalvelujen saatavuutta edistetään sekä kehittämällä sähköisiä palveluita että viemällä palveluita erilaisiin kaupunkitiloihin. Kulttuurikeskus jatkaa sähköisen tilavarausjärjestelmän kehittämistä, parantaa sähköistä avustusten hakujärjestelmää asiakaslähtöisesti ja hyödyntää tietotekniikkaa eri tavoin. Kulttuuripalveluita viedään kaupunkitiloihin tukemalla taiteen ja kulttuurin kentän hankkeita tavanomaisten esityspaikkojen ulkopuolella ja tukemalla erilaisia taiteen kentän aloitteita.

5. Helsingiläisten halu rakentaa asukas- ja kaupunginosaidentiteettiään yhteisöllisen kaupunkikulttuurisen aktiivisuuden kautta on positiivinen suuntaus, jota virasto tukee monin eri tavoin. Varsinkin asukastalotyön edellytysten varmistamisessa tarvitaan usean hallintokunnan yhteistyötä. Myös Helsingin malli tukee tätä tavoitetta.

6. Tanssitaiteen näkyvyyttä ja toimintaedellytyksiä parannetaan yhteistyössä alan toimijoiden kanssa, mahdollisesti myös Tanssin talo - hanketta edistämällä. Kulttuurikeskus jatkaa hankkeen toteuttamisedellytysten selvittämistä ja asteittaista tukemista eri osapuolten kanssa. Kustannuksiin ei ole varauduttu talousarviota tehtäessä.

7. Kulttuurin avustusjärjestelmää uudistetaan muuttuvan kentän tarpeisiin. Virasto keskittyy laadun, luovuuden ja uudistuvan kulttuuri- ja

taidekentän tukemiseen. Avustamisessa tavoitellaan vaikuttavuutta ja yhteisvaikutuksia koko kulttuurikentän kanssa. Samalla kehitetään viraston asiantuntijaroolia, avustuskriteerien johdonmukaisuutta, hakuprosesseja ja avustusviestintää sekä avustustoiminnan ja -viestinnän läpinäkyvyyttä. Taiteen näkymistä kaupunkiympäristössä vahvistetaan uudistettujen prosenttiperiaatteiden myötä. Kulttuurikeskus toimii rakennusaikaisten kulttuuriprojektien asiantuntijana.

8. Virasto kehittää osaltaan kaupungin tapahtumamyönteisyyttä yhteistyöllä Helsingin Markkinointi Oy:n (entisen tapahtumayksikön) kanssa. Näin varmistetaan, että toimipaikkojen osaaminen sekä tapahtumien tekijöinä että muiden tekijöiden tukijoina on ajan tasalla. Viraston toimipaikkojen merkitys varsinkin alueellisten kaupunkitapahtumien edistäjinä on kasvanut.

9. Kaupungin kulttuuripoliittinen kokonaisnäkemys on osin hajallaan. Kulttuurikeskuksella on oman palvelutuotannon sekä avustustoiminnan ja molempiin liittyvien verkostojen vuoksi erityinen rooli toimia kokonaisuuden asiantuntijana.

10. Kulttuurikeskuksen ja erityisesti Caisan roolia ja tehtäväkenttää nyky-Helsingissä päivitetään. Helsinkiä kansainvälisenä kulttuurikaupunkina vahvistetaan, kun viraston monikulttuurinen kulttuurityö uudistuu 2016 alkaen. Vuodenvaihteessa 2017–2018 edessä mahdollinen muutto uusiin tiloihin. Keväällä 2016 on tarkoitus tehdä helsinkiläisen kulttuurikentän vierailu Pekingiin. Vierailun tarkoitus on lisätä kulttuurivientiä, antaa helsinkiläisille toimijoille uusia näkemyksiä sekä toimia Helsingin ja Suomen pitkäaikaisten Kiina-suhteiden vahvistajana.

Viraston henkilöstösuunnitelma 2016–2018

Työntekijöiden saatavuus on viraston toimialalla erittäin hyvä. Kulttuuri on alana vetovoimainen ja alan koulutustarjonta on runsasta ja työllistyminen haasteellista. Kulttuurikeskuksessa työskentelee tällä hetkellä 97 vakituista henkilöä. Kulttuurikeskuksen henkilöstöstä kolme saavuttaa budjettivuonna 2016 eläkkeen alaikärajan (64 vuotta). Vuosina 2017–2018 eläkkeelle siirtymisen alaikärajan saavuttaa kaksi henkilöä. Siirtymistä ei voida tarkkaan ennakoida, koska työntekijällä on oikeus jatkaa työntekeä 68- vuotiaaksi. Kaikki tehtävät täytetään, koska ne ovat oleellisia palvelutuotannon kannalta. Joidenkin tehtävien nimikkeitä saatetaan muuttaa. Vakituinen henkilöstö vastaa viraston perustehtävän suorittamisesta budjettiraamin sisällä. Mahdolliset uusien toimintamuotojen pilotoinnit ja nykyisten laajennukset tai jatkamiset tehdään joko ulkopuolisella projektirahoituksella ja -

henkilöstöllä tai nykyisiä tehtäviä vähentämällä. Tilapäisen henkilöstön avulla on hoidettu lipunmyynnin vakinaisuusteista tehtävää. Tämän tehtävän hoitamista varten haetaan yhtä uutta lipunmyyjän vakanssia.

Viraston tilankäyttösuunnitelma 2016-2025

Virastolla on toimintaa kymmenessä eri toimitilassa. Näistä yksi on toimistona ja yhdeksän palvelutuotannossa. Palveluita tarjoavat: Annantalo, Eläintarhan huvila, Harakan saari, Caisa, Kanneltalo, Malmitalo, Savoy-teatteri, Stoa ja Vuotalo. Kulttuurikeskus ei esitä suunnitelmakaudella oman palvelutuotannon tilojen lisäämistä. Helsingin uudisrakentamisen hankealueiden kulttuuritarjonta varmistetaan avustustoimintaa suuntaamalla. Kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan vuokrasopimus umpeutuu keväällä 2018. Caisan nykyiset tilat eivät optimaalisesti sovellu toimintaan eivätkä ne ole kaupungin omistuksessa. Uutta ratkaisua suunnitellaan ensisijaisesti toiminnallisen tarpeiden kautta, mitkä vaikuttavat tilakysymykseen. Tilakysymystä on jo alettu selvittää yhdessä tilakeskuksen kanssa.

Merkittävä osa viraston toimintaa on helsinkiläisen kulttuuri- ja taidekentän tukeminen. Monen toimijan suunnitelmissa on muutoksia tilakysymyksiin. Näillä ei ole suoraa vaikutusta viraston tilankäyttöön, mutta ne aiheuttavat paineita avustusbudjettiin. Suurimpia näistä suunnitelmista ovat Tanssin talo ja purettavan Nosturin aiheuttama Elmun tilakysymys.

Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittarien edistämiseen

Kulttuurin panostukset näkyvät yhteiskunnassa viiveellä, mutta pitkään. On vaikea osoittaa sellaisia vaikuttavuuteen liittyviä suoria tuotto-panossuhteita, jotka näkyisivät talousmittareissa. Kulttuuriset panostukset aiheuttavat pitkäaikaisia kerrannaisvaikutuksia. Kulttuuri ja suvaitsevaisuus ovat merkittävässä roolissa luovan liiketoiminnan kehittämisessä. Luovien alojen yrittäjyys nähdään useissa selvityksissä ja kansainvälisissä vertailuissa yhtenä suurten kaupunkien tulevaisuuden merkittävistä turvaajista. Hyvinvoiva helsinkiläinen on viraston toiminnan kokonaisvaltainen tavoite. Erityiskohderyhminä ovat sekä maahanmuuttajat että ikäihmiset. Toiminnan arviointi kulttuurisessa nuorisotyössä aloitetaan.

Elinvoimaisen Helsingin tavoitteita edistetään tukemalla sekä keskustan kulttuurisia avaintoimintoja että kaupunkikulttuurista toimintaa koko Helsingin alueella. Suuri osa työstä tehdään avustusten tai kumppanuuksien kautta, jolloin myös yrityssektori saadaan osalliseksi palvelutuotannosta ja -kehittämisestä. Työnjaon rajapinta ja tavoitteet elinkeino-osaston kaupunkimarkkinoinnin, kilpailukyvyn

12.05.2015

kehittämisyksikön ja Helsingin markkinoinnin kanssa kirkastetaan päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Toimivaa Helsinkiä rakennetaan kulttuurin keinoin varsinkin kohdennetulla, asukkaita osallistavalla, Helsingin malliksi nimetyllä aluetyöllä. Tavoitteena on pitkällä tähtäimellä saada kaikki hallintokunnat, helsinkiläiset taidelaitokset ja taiteen vapaa kenttä mukaan kehittämään kulttuuritoimintaa alueilla ja omissa toimintaympäristöissään. Avustustoiminnassa kehitetään tuen käyttöä alueellisesta näkökulmasta, jotta voidaan varmistua siitä, että myös uudisrakennusalueiden kulttuuritarjonta on kattavaa.

3. Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Kulttuurikeskus noudattaa Helsingin kaupungin tietotekniikkaohjelmaa ja toimii kaupungin tietotekniikkayksikön ohjeiden mukaan. Kulttuurikeskus kehittää tietoteknisiä palvelujaan ja tarjoaa käyttäjille tarvittavaa tukea ja opastusta. Käytössä ovat kaikki taloushallintopalvelun tarjoamat järjestelmät ja kulttuurikeskus osallistuu hel.fi-portaalin kehittämiseen. Virasto toimii aktiivisesti tapahtumatietojen avoimen rajapinnan projektissa.

Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Viraston omia ja kaupungin yhteisiä sähköisiä asiointipalveluja kehitetään edelleen. Avustusten sähköisen hakemisen kaupunkiyhteisen tietojärjestelmän kehittäminen on tärkeää, sillä nykyinen järjestelmä ei kaikilta osin toteuta sujuvan asioinnin periaatteita. Sosiaalisen median, sähköisen tiedottamisen ja verkkopalvelujen käyttöä edistetään. Virasto ottaa käyttöön sähköisiä tilavarauspalveluja. Viraston oma toiminnanohjausjärjestelmä Elis tulee uusittavaksi tarkasteluvälin lopulla.

4. Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kulttuurikeskuksen sitovat toiminnalliset tavoitteet ovat taide- ja kulttuuriopetuksen osalta opetustuntien määrä ja kulttuuritoiminnan osalta esitysten lukumäärä saleissa. Esitysten lukumäärätavoite on 1 200 ja sitä seurataan seuraavissa tiloissa: Stoa ja Malmitalon kaksi salia sekä Vuotalon, Kanneltalon, Annantalon ja Caisan salit.

Opetustuntien määrällinen tavoite on 12 000.

Savoy-teatteri ja siihen kuuluva Espan lava ovat nettobudjetoitu yksikkö. Yksikön sitova toiminnallinen tavoite on järjestettävien esitysten lukumäärä. Vuonna 2016 tilaisuuksia on tavoitteena järjestää yhteensä 320.

Muut toiminnalliset tavoitteet

Kulttuurikeskus uudistaa sitovat tavoitteensa vuoden 2017 talousarvioehdotuksen laatimisen yhteydessä ja luo tällöin uudenlaisen tavan sitovien tavoitteiden määrittelyyn ja arviointiin. Tavoitteena on tarkastuslautakunnan ohjeiden mukaisesti tavoitteiden voimakas yhteys strategiaohjelmaan sekä niiden ainakin osittainen vuosittainen vaihtuvuus.

Kulttuurikeskus ja Varhaiskasvatusvirasto ehdottavat seuraavaa yhteistä tavoitetta vuodelle 2016: Varhaiskasvatusviraston ja Helsingin kulttuurikeskuksen yhteistyöhankeessa "Snadeille artsumpi Stadi" luodaan yhdessä lasten kanssa uusia kulttuuri- ja taidekasvatuksen toimintamalleja sovituissa päiväkodeissa ja leikkipuistoissa.

Mittari: Osahankkeet (5-8 kpl) on toteutettu ja arvioitu varhaiskasvatusviraston ja Helsingin kulttuurikeskuksen yhteistyönä.

Muut ei-sitovat toiminnalliset tavoitteet on esitetty liitteessä 1 (sivut 3 ja 5).

Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Kulttuurikeskus laatii vuosittain ympäristöraportin. Energian säästö on keskeinen tavoite kaikessa toiminnassa. Sähköisen viestinnän osuutta lisätään kehittämällä viraston sähköisiä viestintäpalveluita. Myös avustusten hakulomakkeet toimivat sähköisesti. Vuokralaisilta, kaupungin avustuksen saajilta sekä kaupunkitapahtumien järjestäjiltä edellytetään jätteiden lajittelua sekä kestävän kehityksen periaatteella tuotettujen astioiden käyttöä. Merkittävin energiankulutuksen osa on tilojen energiatehokkuus. Ilmanvaihdon ja lämmityksen edustaessa kulutuksesta noin kahta kolmasosaa on näihin kulutuseriin voitava vaikuttaa yhdessä tilakeskuksen kanssa säätötekniikan ja käyttökoulutuksen ollessa keskeiset ratkaisuvälineet. Olisi tärkeää luoda malleja, joissa aiheutettu kulutuksen lasku olisi myös tilan käyttäjälle taloudellisesti palkitsevaa. Omalla toiminnalla voidaan vaikuttaa vain sähkön arkikulutukseen. Tätä työtä on tehty ja tehdään edelleen mm. esitystekniikan hankintoja suunniteltaessa.

Määrä ja taloustavoitteet

12.05.2015

Talousarvioehdotuksen mukaiset kulttuurikeskuksen menot asukasta kohden ovat 50,3 euroa (2015 50,6 euroa). Menot sisältävät käyttötalouden ja avustukset ilman Suomen Kansallisoopperan ja Helsingin Kaupunginteatterin tukia. Viraston tuottavuutta on vuodesta 2012 alkaen mitattu tuottavuusmatriisin avulla. Vuodelle 2016 tuottavuustavoitteena on 116 (2015 tavoite oli 100).

Tuottavuuden toteutuminen 2014–2018

Toimipaikkarakenteen arvioinnin yhteydessä on tehty linjaus, ettei nykyisenkaltaisia, kaupungin yksinomaisella vastuulla olevia kulttuuritaloja enää rakenneta. Nykyisten toimipaikkojen toimintaedellytykset turvataan. Tämän lisäksi kehitetään avustusjärjestelmää, joka on joustava ja tehokas väline muuttuvan ja kehittyvän taiteen ja kulttuurin kentän tukemiseen. Tärkein tuottavuuden lisääjä ei välttämättä ole viraston oma toiminta vaan toiminta suhteessa muihin hallintokuntiin. Päällekkäisyyttä voidaan poistaa ja osaoptimointia purkaa, kun tehdään laajempia selvityksiä tuotetuista palveluista ja sovitaan hallintokuntarajat ylittäen, millä hallintokunnalla on päävastuu palvelun suunnittelusta ja tuottamisesta.

Kulttuurikeskuksen tuottavuutta edistäviä toimenpiteitä ovat muun hankintatoiminnan kehittäminen, energiatehokkuuden parantaminen, sekä järjestelmien ja prosessien kehittäminen. Tuottavuuden parantamiseksi tavoitellaan myös lyhytaikaisten sairauspoissaolojen vähentämistä yhdellä päivällä / henkilö. Lisäksi henkilöstön osaamiseen panostetaan lisäämällä koulutusta. Hankintatoimen prosesseja kehitetään yhteisten toimintamallien ja ohjeistuksien tarkennuksilla. Energiatehokkuuteen kiinnitetään huomiota kalustohankinnoissa sekä seuraamalla jätemääriä että pienentämällä paperin kulutusta toimistokäytössä. Palvelujen tuottamisen ja tukitoimintojen prosessit kuvataan. Päällekkäiset toiminnot puretaan ja näin varmistetaan resurssien oikea käyttö. Tietojärjestelmien osalta nykyinen toiminnanohjausjärjestelmä päivitettiin uudella versiolla, joka mahdollistaa entistä joustavamman tuotannon ohjauksen ja johtamisen. Kustannussäästöjä tavoitellaan myös lisäämällä ostolaskujen muuttamista verkkolaskuiksi. Näin vähenee sekä hallinnollinen työmäärä että paperin kulutus ja paperiarkistoinnin tarve.

Esimiestyöhön panostamalla virasto pyrkii yhtenäistämään toimintatapojaan. Tämän toivotaan vaikuttavan työhyvinvointiin ja osaltaan laskevan sairauspoissaoloja. Tuottavuuden parantaminen on osa jatkuvaa toimintaa.

Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2014–2018

Kulttuurikeskuksen tilat pyritään saamaan aktiivisempaan hyötykäyttöön keskuksen toimintakausien ulkopuolella. Tarkastelukauden lopulla tulee päätettäväksi kansainvälinen kulttuurikeskus Caisan tilasta.

5. Talousarvioehdotus vuodelle 2016

Kulttuurikeskuksen ja avustusten käyttömenojen raamiksi vuodelle 2016 on vahvistettu 31 761 000 euroa, mikä on 300 000 euroa enemmän kuin vuoden 2015 talousarvio. Tällä määrärahalisäyksellä kulttuurikeskus varautuu 110 000 eurolla kustannustason nousuun (+1,7 %), aluetalojen toiminnan kehittämiseen 20 000 eurolla ja käynnissä olevien projektien jatkamiseen 70 000 eurolla. Avustuksiin on kohdennettu 100 000 euroa yhteisöjen tukemiseen, mm. Helsingin mallin mukaiseen toimintaan sekä myöntämällä kohde- ja kaupunki kulttuuriavustuksia.

Tulojen osalta raamiksi on vahvistettu 1 220 000 euroa, mikä vastaa vuoden 2015 talousarviota.

Virasto esittää raamin menojen ja tulojen (suluissa muutos verrattuna vuoden 2015 talousarvioon) jakautuvan seuraavasti:

Käyttötalouden (41701) menoiksi esitetään 13 399 000 euroa (+200 000 euroa) ja Savoy-yksikön (41702) menoiksi 1 391 000 euroa (+0 euroa). Käyttötalouden (41701) tuloiksi esitetään 712 000 euroa ja Savoy-yksikön (41702) tuloiksi 508 000 euroa.

Avustuspuolen menoiksi esitetään yhteisöjen tukemiseen (41703) 12 813 000 euroa (+100 000 euroa) ja teatterilain piiriin kuuluville teattereille (41704) esitetään menoiksi 4 158 000 euroa (+0 euroa).

Kulttuurikeskus esittää edelleen, että avustusten talousarviotilit 41703 ja 41704 yhdistettäisiin yhdeksi talousarviotiliksi.

Tulot ja ulkopuolinen rahoitus

Kulttuurikeskuksen maksut ja taksat on esitetty tämän asian liitteenä (liite 3). Tasoa on päivitetty kohdennetusti. Kulttuurikeskus uudistaa Harakan saaren taiteilijatalon ateljeiden vuokrausperiaatteita. Kulttuurikeskuksella on Harakan saaren taiteilijatalossa vuokralla 30 taiteilijaa. Taloa profiloidaan erityisesti kuvataiteilijoiden ja käsityöläistaiteilijoiden työtilana. Harakan taiteilijatalon vuokralaiskanta on pysynyt pitkään suhteellisen muuttumattomana. Monet talon taiteilijoista ovat olleet talossa työhuoneen vuokralaisena nykymuotoisen ateljeetoiminnan alusta vuodesta 1989 saakka. Harakan taiteilijatalon työhuoneiden vuokrasopimukset muutetaan

porrastetusti määräaikaikaisiksi vuoden 2016 aikana. Tavoitteena on edelleen huomioida saaren taiteilijayhteisön erityislunne.

Kulttuurikeskuksen talousarvioon (talousarviokohta 4 17 01) esitetään ulkopuoliseen rahoitukseen merkittäväksi edellisten vuosien mukaisesti 80 000 euroa (OKM Lastenkulttuuriverkosto Taikalamppu).

Kulttuuritoimen irtaimen omaisuuden perushankinta (8 09 20) vuosille 2016–2020

Kulttuurikeskuksen raamin mukainen investointimääräraha vuodelle 2016 on 517 000 euroa. Tähän summaan sisältyy varausta kulttuurikeskus Caisan muuttoa varten, muilta osin kulttuurikeskuksen investointimääräraha on 306 000 euroa, kuten vuonna 2015.

Investointimäärärahoista tietotekniikkahankintojen osuus on 50 000 euroa, toimipaikkojen kalustaminen ja viestintä 126 000 euroa sekä esitystekniikan perushankinnat 130 000 euroa.

Taloussuunnitelmavuosille 2016–2020 esitetään irtaimen omaisuuden hankintoihin määrärahoja seuraavasti:

2016: 517 000 euroa (varaus: Caisan mahdollinen muutto ja siihen liittyvät hankinnat)

2017: 400 000 euroa

2018: 700 000 euroa (varaus: Caisan It-hankinnat)

2019: 660 000 euroa (varaus toiminnanohjausjärjestelmän uudistamiseksi)

2020: 420 000 euroa

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Stuba Nikula

Lisätiedot

Anna Mattila, yhteispalvelupäällikkö, puhelin: 310 29871
anna.mattila(a)hel.fi
Stuba Nikula, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 37000
stuba.nikula(a)hel.fi

Liitteet

1	Kulke vuoden 2016 talousarvioehdotus ja vuosien 2016-2018 taloussuunnitelmaehdotus
2	Kulke vuokraliite 2016
3	Kulke taksat 2016
4	Kulke irtain omaisuus 2016
5	Kulke henkilöstölaskelma 2016

12.05.2015

-
6	Kulke tilankäyttöohjelma 2016
7	Kulke talousarviokirjan teksti 2016
8	Kulttuurikeskuksen selvitys ikäihmisten subventiokäytännöistä

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto